

Soạn bài: Luyện tập thao tác lập luận phân tích

Hướng dẫn Soạn bài: Luyện tập thao tác lập luận phân tích

Câu 1: *Tự ti và tự phụ là hai thái độ trái ngược nhau nhưng đều ảnh hưởng không tốt đến kết quả học tập và công tác. Hãy phân tích hai căn bệnh trên.*

Lập luận phân tích những biểu hiện và tác hại của hai căn bệnh nói trên cần trình bày được các ý sau:

a. Những biểu hiện và tác hại của thái độ tự ti:

- Giải thích khái niệm: tự ti là tự đánh giá thấp mình nên thiếu tự tin. Tự ti hoàn toàn khác với khiêm tốn.

- Những biểu hiện thái độ tự ti:

- Không dám tin tưởng vào năng lực, sở trường, sự hiểu biết, kiến thức... của mình.
- Nhút nhát, thường tránh xa những chỗ đông người.
- Không dám mạnh dạn đảm nhận trách nhiệm được giao.

- Tác hại của thái độ tự ti:

- Hiện lên là một con người hèn nhát, yếu đuối
- Trong mọi việc, người tự ti sẽ là người luôn thất bại

b. Những biểu hiện và tác hại của thái độ tự phụ:

- Giải thích khái niệm: tự phụ là thái độ đề cao quá mức bản thân, tự cao tự đại đến mức xem thường người khác. Tự phụ khác với tự hào.

- Những biểu hiện của thái độ tự phụ:

- Luôn đề cao quá mức bản thân.
- Luôn tự cho mình là đúng ở mọi việc.
- Khi làm được một việc gì đó lớn lao thì thậm chí còn tỏ ra coi thường người khác, cho mình là giỏi giang.

Tác hại của tự phụ:

- Nhìn nhận đánh giá sai lầm, lệch lạc giá trị bản thân
- Khi đề cao quá mức bản thân, trong nhiều công việc cũng sẽ gặp thất bại, không được sự giúp sức của mọi người

c. Xác định thái độ sống hợp lí:

- Phải biết đánh giá đúng bản thân để phát huy những điểm mạnh và khắc phục những điểm yếu
- Cần phải khiêm tốn và tự tin trong cuộc sống
- Phải hoàn thiện mình về cả học thức và nhân cách

Câu 2: Viết lập luận phân tích hình ảnh sĩ tử và quan trường trong hai câu thơ:

*Lôi thôi sĩ tử vai đeo lọ,
Âm ọe quan trường miệng hét loa.*
(Trần Tế Xương, Vịnh khoa thi

Hương)

Có thể triển khai phân tích các ý sau:

- Nghệ thuật sử dụng từ ngữ giàu hình tượng và cảm xúc qua các từ như *lôi thôi, âm ọe*.
- Nghệ thuật đảo trật tự cú pháp nhằm nhấn mạnh vào dáng điệu và hành động của sĩ tử và quan trường.
- Sự đối lập giữa sĩ tử và quan trường nhưng cả hai đều bộc lộ sự hài hước.
- Nêu cảm nghĩ chung về cách thi cử trường ốc ngày xưa.
Với các ý định triển khai như trên, có thể chọn viết đoạn văn lập luận phân tích theo kiểu tổng – phân – hợp.
- Giới thiệu hai câu thơ và định hướng phân tích
- Triển khai phân tích cụ thể nghệ thuật sử dụng từ ngữ, phép đối lập, đảo ngữ...
- Nêu cảm nghĩ về cách thi cử dưới thời phong kiến.